

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η εκπαίδευση των παιδιών στο Βυζάντιο δεν ήταν υποχρεωτική. Υπήρχαν μόνο ιδιωτικά και εκκλησιαστικά σχολεία, που λειτουργούσαν σε σπίτια, σε ναούς ή σε μοναστήρια. Οι γονείς πλήρωναν δίδακτρα σε είδος ή χρήματα, ανάλογα με το επάγγελμά τους. Τα παιδιά πήγαιναν στο σχολείο σε ηλικία έξι ως οκτώ χρόνων.

Το βασικό σχολείο είχε τέσσερις τάξεις. Στις δύο μικρότερες οι μαθητές μάθαιναν να γράφουν, να διαβάζουν και να λογαριάζουν. Ασκούνταν ακόμη να ακούν προσεχτικά το δάσκαλό τους και να προφέρουν σωστά τα λόγια τους.

Στις μεγαλύτερες τάξεις διδάσκονταν ορθογραφία, γραμματική και αριθμητική. Αποστήθιζαν ιστορίες από τον Όμηρο, την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη και από τους μύθους του Αισώπου. Στα σχολεία ακόμη μάθαιναν να τραγουδούν και να ψέλνουν.

Στα εκκλησιαστικά σχολεία, εκτός από τα παιδιά της πόλης, συχνά φοιτούσαν δωρεάν ορφανά παιδιά ή μαθητές από άλλες περιοχές της αυτοκρατορίας, που διακρίνονταν για τη φιλομάθειά τους.

Τα κορίτσια κι ένας μεγάλος αριθμός αγοριών, που οι γονείς τους δεν είχαν να πληρώσουν δίδακτρα, δεν πήγαιναν σχολείο. Έμεναν στο σπίτι, έπαιζαν στις αυλές και στους δρόμους και βοηθούσαν τους γονείς τους στις δουλειές. Την αγωγή αυτών των παιδιών αναλάμβαναν οι γονείς, οι γιαγιάδες και οι παππούδες. Αυτοί μάθαιναν στα παιδιά ιστορίες για τη ζωή και τον τόπο τους και τα ασκούσαν να διατηρούν τα έθιμα και τις παραδόσεις των Βυζαντινών. Τα κορίτσια κοντά στις μητέρες τους μάθαιναν να κεντούν, να πλέκουν και να υφαίνουν.

Τα αγόρια που δεν πήγαιναν στο σχολείο μάθαιναν από μικρή ηλικία τέχνες κοντά σε ειδικούς τεχνίτες. Εκεί εργάζονταν, ως άμισθοι μαθητευόμενοι, συνήθως δύο χρόνια. Ύστερα εργάζονταν κοντά τους με αμοιβή ή αναζητούσαν αλλού εργασία. Κάθε τεχνίτης μπορούσε να έχει μόνο δύο μαθητευόμενους. Ο σεβασμός των νέων αυτών προς το «αφεντικό» τους ήταν μεγάλος και συχνά κρατούσε για όλη τους τη ζωή.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

Μια ισχυρή τάση πολλών χριστιανών των πρώτων χρόνων ήταν ο ασκητισμός. Τα μοναστήρια που αναπτύχθηκαν στην Ευρώπη ήταν μικρές κοινότητες ασκητών και παρείχαν τη δυνατότητα της μοναχικής αλλά και της ομαδικής λατρείας του θεού. Τον 4 ο αιώνα μετά τις εισβολές των γερμανικών λαών στην Ευρώπη, πολλοί κατέφευγαν στα μοναστήρια για προστασία.

Ο πιο γνωστός οργανωτής μοναστηριών ήταν ο Βενέδικτος της Νουρσίας.

Τα κεντρικά στοιχεία της ζωής του μοναστηριού ήταν η λατρεία και η εργασία, χειρωνακτική και πνευματική. Το τάγμα των Βενεδικτίνων συνέβαλε δραστικά στην αλλαγή της αντίληψης για την εργασία ως απασχόληση που ταιριάζει σε ελεύθερους ανθρώπους και όχι σε σκλάβους όπως πίστευαν στον ελληνικό και ρωμαϊκό κόσμο.

Μία από τις μορφές πνευματικής εργασίας ήταν η αντιγραφή χειρογράφων. Τα μοναστήρια απέκτησαν βιβλιοθήκες και έγιναν τα κέντρα της πνευματικής ζωής της εποχής. Λειτουργούσαν επίσης ως ξενώνες, νοσοκομεία και σχολεία.

ΠΗΓΕΣ

<https://daskalemata.weebly.com/eta-epsilonkapparialpha943deltaepsilonupsilonsigmaeta-sigmatauomicron-betaupsilonzeta940nutaiiotaomicron.html>

https://www.onlearn.gr/files/13594/epo32_kef11.pdf?lmsauth=4f246db7928909ddac9f2cb55cfce16a75c9c492